

**KERK
AAN DE
MAAS**

Start van het nieuwe seizoen

augustus /september 2023

PROTESTANTSE
GEMEENTE TE
BOLNES

- ☛ *Persoonlijke zorg en aandacht*
- ☛ *Oog voor zorg na de uitvaart*
- ☛ *Voor ieder budget*
- ☛ *Vrijblijvende voorbespreking*
- ☛ *Dag en nacht beschikbaar*

Rob de Ruijter

24-uurs toegang tot eigen rouwkamers aan de Adriaen van Ostadestraat 1^a | 2981 CB Ridderkerk

Uitvaartverzorging Ridderkerk
Lagendijk 191
2981 EL Ridderkerk

T 0180 - 430 300
E info@uitvaartverzorgingridderkerk.nl
W www.uitvaartverzorgingridderkerk.nl

ZAALVERHUUR

voor zakelijke en particuliere bijeenkomsten

In het kerkgebouw *Kerk aan de Maas* zijn diverse zalen te huur. De kleine zaal is zeer geschikt voor het vieren van verjaardagen. De grote zaal leent zich goed voor recepties en feesten. De twee vergaderzalen met groot scherm zijn geschikt voor vergaderingen tot 20 personen. De kerkzaal met podium en orgel is ideaal voor kleine en grote koorrepeties.

Adres

Kerk aan de Maas
Pretoriusstraat 56
Ridderkerk
www.pgbolnes.nl

Neem contact op met
coördinator Marit Leertouwer
via beheer@pgbolnes.nl of
06 272 123 89.

Een zomerpsalm

Ik zie in zomerlicht de glimlach van de bron,
waaruit het leven stroomt, als stralen van de zon.
Ik hoor in vogelzang het lied van deze aarde,
getoonzet uit plezier, gestemd op nieuwe waarden.
De schepping zingt het uit en nodigt mij te leven,
als mens, die lied en licht en zomer door wil geven.

U bent het kloppend hart in al wat leeft en bloeit
in kleuren duizendvoud, als aan een droom
ontgroeid.

U wordt geprezen door de wolken en de winden.
Door vis en klein insect en witte akkerwinde.
Zij spellen uw bestaan in woordeloos belijden.
U bent de zomerzon en ook mijn oorsprong beide.

Kan gezongen worden op de melodie van ps. 89.

Uit: A.C.Bronswijk, Rakelings nabij

Van de redactie

Voor de volgende uitgave moet de kopij uiterlijk
op **vrijdag 15 september** (maar liefst eerder) zijn
ingeleverd.

Het gaat dan over de periode van zaterdag 23-09
t/m vrijdag 27-10-2023.

De volgende inleverdata zijn: 20-10, 17-11
en 15-12.

Kopij voor Kerk aan de Maas is welkom op het
mailadres basgeelhoed52@gmail.com,
Scheldeplein 25. Informatie: 0180-413 552.

Bezorging: Dirk Ketting, Boezemkade 30,
0180 – 411636, kettingvanleeuwen@gmail.com

NB. Bij het deelnemen aan activiteiten of
kerkdiensten in ons gebouw kunnen er foto's
worden gemaakt die gepubliceerd worden in 'Kerk
aan de Maas' of op de website. Als u daar
bezwaar tegen hebt kunt u dit aangeven bij de
redactie.

De redactie wenst iedereen veel leesplezier!
Wil Wendrich, Hugo Stegman, Bas Geelhoed

Inhoudsopgave

Bladzij	Onderwerp
1	Lied, Bij de voorplaat, Van de redactie, Inhoudsopgave
2	Kerkdiensten
3	Over de diensten van 3, 10 en 17 september
7	Flitsen uit de kerkenraad
8	Vredesweek IJsselmonde
9	Kleurplaat vredesduif
10	Agenda, Feest in Voorburg
11	Busreis, Verjaardagen
12	Mutaties, 'Als een vriend'
13	Gemeenteberichten
14	Wij gedenken Jitse Pietersma
15	Berichten van de Diaconie
16	Bloemen van de kerk
17	Samen aan tafel
18	PCOB, Zondagavondzang
19	Workshop Facet, Collectes
20	JOP, Leukste bladzijde
22	Joodse wortels
24	Contactpersonen

Bij de voorplaat

3 september, Startzondag

Een vliegende start van het nieuwe kerkelijk
seizoen.

Kerkdiensten zondag 27 augustus t/m 24 september 2023

Zondag 27 augustus 9.30 uur Maaltijd van de Heer

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. P. Taselaar uit Ridderkerk
Lector	Paul van der Voort
Ouderlingen	Wil Wendrich en Carla Trouw
Diakenen	Marjan Geelhoed en Arja van Wingerden
Gastvrouw	Nel Hengstmengel
Koster	Henk den Breejen
Organist	Freek Krabbendam
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Werelddiaconaat in Israël 2. Diaconie
3 ^e collecte	Mercy Ships
Oppas	Truus Luijendijk
Beeld & Geluid	Femke en Arno Zandink
Kerkauto	Gert van Nes, Wim van Koeveringe en Nel Hengstmengel

Zondag 3 september 9.30 uur Startzondag

Kleur kerkelijk jaar	Rood
Voorgangers	Gerda van der Schilt en Bas Geelhoed
Ouderlingen	Carla Trouw en Henk den Breejen
Diakenen	Marit Luijendijk
Gastvrouw	Ruth van Koeveringe
Koster	Cees Opmeer
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Algemeen kerkelijke arbeid 2. Kerk
3 ^e collecte	Het Vakantiebureau
Kindernevendienst	Femke Zandink
Oppas	Miep van Nes
Beeld & Geluid	Paul van der Voort
Kerkauto	Paul Zuurveld, Winy van der Pijl en Sophia de Lijster

Zondag 10 september 9.30 uur Bevestigen ambtsdragers

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. G van Meijeren, classispredikant
Lector	Hugo Stegman
Ouderlingen	Henk den Breejen en Sophia de Lijster
Diakenen	Marjon Koers
Gastvrouw	Anja van der Graaf
Koster	Rob Stegman
Organist	Thea Verhagen
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk 2. PKN kinderen en jongeren
3 ^e collecte	Het Vakantiebureau
Oppas	Janny van der Voort
Beeld & Geluid	Hugo Stegman
Kerkauto	Henk den Breejen, Bas Geelhoed en Gert Schop

K
e
r
k
d
i
e
n
s
t
e
n

Zondag 17 september 10.00 uur

Gezamenlijke dienst in de Groene Tuinkerkerk

Voorganger	Ds. H. Hummel
Ouderlingen	Sophia de Lijster en Jan Luijendijk
Diakenen	Arja van Wingerden
Collecte	Kerk
Kerkauto	Paul van der Voort, Nico Wendrich en Jan Luijendijk en alle andere kerkauto-chauffeurs

De dienst is ook te volgen via www.groenetuinkerkerk.nl, met beeld.

Zondag 24 september 9.30 uur

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. E. van Bolhuis uit H.I. Ambacht
Lector	Carla Trouw
Ouderlingen	Jan Luijendijk en Wil Wendrich
Diakenen	Marjan Geelhoed
Gastvrouw	Marjan Geelhoed
Koster	Winy van der Pijl
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk in Actie Syrië 2. Kerk
3 ^e collecte	Het Vakantiebureau
Oppas	Jan Luijendijk
Beeld & Geluid	Femke en Arno Zandink
Kerkauto	Gert van Nes, Wim van Koeveringe en Nel Hengstmengel

Over de diensten

Startzondag 3 september 2023 thema: Ga (je) mee?

Het jaarthema van de PKN is Ga mee!

Of je nu zegt: 'Ga mee' of 'Ga je mee?': het maakt weinig verschil. De uitnodiging blijft staan! Maar het belangrijkste is: ga je er gehoor aan geven? Een uitnodiging om mee te gaan! Mee het nieuwe seizoen in, met bekende en nieuwe activiteiten.

In de dienst van 3 september, waarin Gerda van der Schilt en Bas Geelhoed voorgaan, staat Chobab centraal, een voor ons onbekend persoon. In Numeri 10 wordt hij genoemd. Mozes, onderweg met het volk naar het gebied dat God hen heeft toegezegd, vraagt Chobab om mee te gaan als hun gids en hij voegt daar aan toe: Je zult het goed bij ons hebben.

Schaapherder Chobab

Ook wij zijn mensen van onderweg, we hebben elkaar nodig, zowel binnen onze gemeente als daar buiten. Daarom de uitnodiging om mee te gaan, het nieuwe seizoen in. We kunnen het niet alleen! Nodig anderen uit om mee te gaan naar lezingen, maaltijden, filmavond en kerkdienst. Hoe mooi is het als ook wij kunnen zeggen tegen de ander: "je zult het goed bij ons hebben!"

In de nevendienst wordt ook met ons thema gewerkt, als de kinderen terugkomen, hoort u wat zij precies gedaan en beleefd hebben.

Er is een volledige liturgie voor deze dienst, u hoeft geen liedboek mee te nemen!

(Deze dienst voor onze startzondag is samen met de Groene Tuinkerkerk voorbereid. Op 17 september zijn wij van harte welkom op hun startzondag, zij hebben hetzelfde thema, maar een andere invulling van de liturgie. Hun dienst begint om 10.00 uur.)

Ons programma (3 september) na de dienst

We drinken koffie, thee en limonade na de dienst met een heerlijke traktatie van Truus en Jan Luijendijk. Zij zijn 50 jaar getrouwd en willen dat op deze manier vieren in en met de gemeente!

Na de koffie gaan we met elkaar Bingo spelen, niet met voor iedereen een eigen Bingokaart, maar met een grote kaart voor de hele tafel. U legt geen muntjes op de getallen, maar voorwerpen. Welke dat zijn hoort u tijdens de Bingo: bij elk getal dat genoemd wordt, hoort u welk voorwerp u daarbij moet leggen. Zorgt u er vooral voor dat u uw tas of broekzak niet leeg hebt als u naar de kerk komt, er kan zomaar een voorwerp genoemd worden dat u daar in hebt zitten!

Bij een Bingo horen natuurlijk ook prijzen.

Wilt u voor deze Bingo een klein cadeautje kopen van € 2,50?

Het hoeft niet ingepakt te zijn!

Als iedereen een prijsje inlevert kan iedereen na de Bingo ook met een prijsje naar huis. Ook de kinderen doen mee aan deze Bingo!

Na de Bingo gaan zij hun verjaardag vieren bij Job & Jet.

Uw cadeautje voor de Bingo kunt u na de dienst op de lange tafels zetten in de grote zaal.

Na de Bingo worden er in de grote zaal drankjes geserveerd en de startzondag wordt afgesloten met een kop soep en broodjes. U hoeft zich niet aan te melden, we rekenen gewoon op een mooie opkomst!

Tot ziens allemaal op zondag 3 september,

Janny van der Voort

Logo & uitleg bij het jaarthema PKN - 'Ga mee!'

Lijn: Vader- en kinderhand zijn getrokken uit één lijn, onlosmakelijk verbonden. Symbool voor het verbond van God met de mens en daarin met de hele kerk.

De hand van de Vader komt naar beneden. De hand van het kind reikt omhoog, in overgave en aanbidding.

Bloed en waterdruppel vloeien samen. Het symbool van het offer en de doop. Omgekeerd vormt het een hartvorm. Het symbool van liefde.

Bevestigen en bedanken van ambtsdragers

Op **zondag 10 september** zal ds. Gerrit van Meijeren voorgaan in de dienst. Hij is onze classispredikant, hij heeft contact met veel kerken in onze regio en is ook goed op de hoogte van alles waar onze kerk mee bezig is, zoals de samenwerking met de Groene Tuinkerker. Hij stond al op het preekrooster voor 10 september. Maar als kerkenraad vinden we het heel fijn dat hij in deze dienst bij ons ambtsdragers wil bevestigen en bedanken. Voor een gemeente is dat altijd een bijzonder moment. Er ronden mensen hun taak af en er staan anderen klaar om een taak op zich te nemen, dat is iets om dankbaar voor te zijn.

Om wie gaat het?

Nico Wendrich wordt herbevestigd als diaken. Hij is al eerder diaken geweest en zal nu ook weer boekhouder van de diaconie worden. Marit Leertouwer blijft diaken-penningmeester en zo blijven die functies mooi gescheiden, zoals het voorschift is. We zijn ook blij met **Annie Witter-Schumacher**, zij zal wijkmedewerker worden in wijk 3. Zij wordt in deze dienst aan de gemeente voorgesteld.

Bas Geelhoed beëindigt zijn termijn als ouderling, hij zal in deze dienst bedankt worden voor zijn inzet. Het werk in wijk 3 gaat gewoon door, want Bep Klerk (wijkmedewerker) zal die wijk gaan coördineren in de plaats van Bas, en Bas blijft nog enkele mensen bezoeken.

Kerkenraad

Het betekent wel dat de kerkenraad kleiner wordt.

We hebben nu in de kerkenraad 2 ouderlingen (Carla Trouw wijk 2 en Sophia de Lijster wijk 4), 5 diakenen (Marjon Koers, Marit Leertouwer, Arja van Wingerden, Marjan Geelhoed en Nico Wendrich), 2 ouderling-kerkrentmeesters (Henk den Breejen en Jan Luijendijk) en een scriba (Wil Wendrich). We zullen het ermee moeten doen nu.

Per wijk

Voor de volledigheid hieronder nog even een overzicht van de wijken:

Voor de wijken 1 en 3 zijn er geen ouderlingen, maar wijk- coördinatoren of wijkhoofden

- **Wijk 1:** Truus Luijendijk (coördinator), Marjan Geelhoed (wijkdiaken), en Miep van Nes, Tiny Ruinard, Annemarie Tamerius als wijkmedewerkers;
- **Wijk 2:** Carla Trouw (wijkouderling), Arja van Wingerden (wijkdiaken) en Joke Ruinard, Gert Schop, Annemarie Tamerius als wijkmedewerkers;
- **Wijk 3:** Bep Klerk (coördinator), Marjan Geelhoed (wijkdiaken en wijkmedewerker), en Frieda Romeijn, Annie Witter en Bas Geelhoed als wijkmedewerkers;
- **Wijk 4:** Sophia de Lijster (wijkouderling), Marjon Koers (wijkdiaken en wijkmedewerker) en Anja van der Graaf, Diny Verwijs, Jopie Moed als wijkmedewerkers.

Namens de kerkenraad hartelijk dank aan jullie allemaal, die de wijken bedienen!

Wil Wendrich, scriba

Gezamenlijke dienst in de Groene Tuinkerkerk 17 september

Het is zover, een gezamenlijke dienst!

Als Groene Tuinkerkerk en PG Bolnes hebben we de intentie om meer samen te gaan werken. Er zijn al enkele gezamenlijke activiteiten geweest in het afgelopen jaar. We denken aan de kerstherberg, de gezamenlijke lunch op 25 februari, de vergaderingen van moderamen, kerkenraad, diaconie en CvK. Dan wordt het toch ook wel tijd om eens een gezamenlijke kerkdienst te houden. En dat blijkt mooi te kunnen op 17 september. Bolnes had door omstandigheden die dag geen voorganger, maar de Groene Tuinkerkerk heeft dan ds. Hermie Hummel als voorganger en er bruisten ideeën voor een gezamenlijk startthema in de beide kerken.

Gezamenlijke voorbereiding

Onze werkgroep eredienst en de liturgiegroep van de Groene Tuinkerkerk, met ds. Hermie Hummel, zijn er samen voor gaan zitten. Die voorbereiding door de twee groepen heeft geleid tot twee zondagen met hetzelfde thema: 'Ga (je) mee?', een mooi thema voor startzondag. In Bolnes op 3 september en in IJsselmonde op 17 september. Twee diensten die heel verschillend zijn uitgewerkt. Alleen daarom al wil je ze allebei meemaken.....

Over de dienst op 3 september kunt u elders in deze Kerk aan de Maas een stuk vinden dat geschreven is door Janny van der Voort.

Op 17 september vieren we dus startzondag mee in de Groene Tuinkerkerk. Er is daar ook na de dienst koffie en gelegenheid om even na te praten.

Hoe gaan we?

Voor de dienst op 17 september in de Groene Tuinkerkerk vraagt het vervoer even aandacht.

De dienst in **IJsselmonde begint om 10.00 uur**. Om te zorgen dat iedereen daar makkelijk kan komen, hebben we het volgende bedacht:

- Rijdt u altijd met de kerkauto mee, dan wordt u natuurlijk door de chauffeurs van dienst (volgens het rooster) thuis opgehaald en naar IJsselmonde gebracht.
- Alle andere kerkgangers die geen vervoer hebben:

Als u zorgt dat u **om half 10 bij de kerk in Bolnes** bent, kunt u vanaf daar meerijden met kerkgenoten. We rekenen hiervoor in elk geval op **alle kerkauto-chauffeurs**, ook als ze die zondag niet ingeroosterd zijn..... En verder op iedereen die met de auto gaat en plaatsen over heeft.

Als u allemaal om half 10 bij de kerk in Bolnes bent, komt het in orde.

We hopen op een mooie dienst en fijne ontmoetingen! De dienst is ook te volgen via www.groenetuinkerkerk.nl, met beeld.

Wil Wendrich

0180 487050 / 06 82066497

Flitsen uit de kerkenraad van 10 juli 2023

Voorzitter Henk den Breejen opent de vergadering en gaat voor in gebed.

De kerkenraad heeft alle werkgroepen gevraagd om hun actiepunten voor het nieuwe seizoen in te dienen, zoals aangegeven in het beleidsplan. We bespreken welke actiepunten de kerkenraad zelf heeft voor 2023-2024. Genoemd worden: de continuïteit bewaken van het hele kerkelijk gebeuren nu er zoveel verandert. Verder wil de kerkenraad de samenwerking met de Groene Tuinkerkerk bevorderen en de benoemingen zorgvuldig regelen. Ook het contact met basisschool De Fontein willen we vasthouden en zo mogelijk uitbouwen.

Veilige kerk

De kerkenraad bespreekt op verzoek van de classis enkele voorstellen voor kerkordewijzigingen, o.a. het voorstel om voor predikanten, kerkelijk werkers, ambtsdragers en vrijwilligers die met kwetsbare mensen werken of een leidinggevende taak hebben de VOG (verklaring omtrent gedrag) verplicht te stellen. De kerkenraad steunt dit voorstel.

De gedragscode en de omgangsregels Veilige Kerk zijn vorig jaar in de kerkenraad vastgesteld en in de afgelopen tijd in de diverse werkgroepen besproken, we kunnen elkaar hierop aanspreken. Inmiddels is er een vertrouwenspersoon binnen SARI gevonden, dat is de heer René Barnard (Rijsoord). We zoeken binnen SARI nog wel naar een vrouw die ook vertrouwenspersoon wil worden voor onze kerken.

Verder op de agenda

De notulen van 12 juni worden besproken en goedgekeurd, er is een kort rondje met nieuws uit de wijken en de post wordt besproken. We kijken terug op een mooi afscheid van Ria Keijzer, met dank aan iedereen die eraan meegewerkt heeft. De afspraken voor het pastoraat worden besproken. Ria is nog voor enkele zaken in beeld, (o.a. uitvaarten en Sing Inn), verder gaat ds. Christi Bartelink bijstand in pastoraat verlenen (uitvaarten, crisispastoraat, ondersteuning pastoraal team). Ook ds. Van Bolhuis kan gevraagd worden voor uitvaarten. Dit alles gaat lopen via de scriba. Tenslotte zal ds. Christi Bartelink ook onze consulent zijn nu onze gemeente vacant is. Dat wil zeggen dat zij de kerkenraad ondersteunt bij het beroepingswerk en wat er verder nodig is.

Samenwerking met Groene Tuinkerkerk

Beide CvK's hebben hun meerjarenbegroting opgesteld, voor de zg. solvabiliteitsverklaring. Henk licht die van Bolnes voor de kerkenraad toe. Deze is gebaseerd op de jaarcijfers van de afgelopen jaren en de prognose voor de komende jaren (2024-2031). De conclusie is dat 0,5 fte predikantsplaats voor Bolnes haalbaar is voor de komende 8 jaar. De kerkenraad gaat hiermee akkoord. De Groene Tuinkerkerk heeft ook zo'n verklaring opgesteld, voor 0,5 fte. Samen met het getekende aanvraagformulier en de gemeenteprofiel schets vormt dit pakket de aanvraag voor het beroepingswerk. Deze aanvraag is inmiddels naar het Breed Moderamen van de classis en de CCBB (financiële commissie van de classis) gestuurd.

Werkgroepen

De diverse werkgroepen doen verslag van hun werk. De diaconie meldt dat ze Nico Wendrich bereid gevonden heeft om weer diaken te worden. Hij wordt boekhouder van de diaconie, daarnaast blijft Marit de penningmeester. Zo zijn die functies mooi gescheiden, wat volgens voorschrift is. Na de rest van de verslagen en de actiepunten van de werkgroepen, plus de rondvraag, sluit de voorzitter de vergadering. Daarna gaan we nog even naar de hal voor een drankje, we proosten op het afgelopen seizoen en de fijne samenwerking, we wensen elkaar nu een fijne vakantie en een mooie zomer.

Wil Wendrich,
Scriba

Vredesweek 2023 IJsselmonde

Toen de kerkenraden van Bolnes en de Groene Tuinkerk de intentie uitspraken om meer samen te gaan werken, is de afspraak gemaakt om elkaar ook op de hoogte te houden van activiteiten die voor gemeenteleden openstaan. Vandaar het stuk hieronder over de Vredesweek in IJsselmonde. Gemeenteleden uit Bolnes zijn hier dus ook van harte welkom!

Oecumenisch kringgesprek en rondleiding/excursie

In de derde week van september is het weer *Vredesweek*. Ook als kerken op IJsselmonde willen we daarbij stilstaan. De Groene Tuinkerk (PKN) en de kerk Vrede en Verzoening (R.K.) bieden dit jaar in deze week een tweetal activiteiten aan. Ze staan met elkaar in verband maar staan ook elk op zich. U bent welkom!

Allereerst: een *oecumenisch kringgesprek* op **woensdagmorgen 20 september** in de Groene Tuinkerk, Groene Tuin 353. Over oorlog en vrede, over '(on)vrede en nu?'- nog altijd actueel!

De inloop met koffie is vanaf 10.00 uur, de gesprekskring is van 10.30 uur tot 11.30 uur. Er zijn geen kosten aan verbonden, maar een vrije bijdrage (voor de koffie) wordt zeker op prijs gesteld.

Info en opgave (het is fijn als u zich aanmeldt, graag uiterlijk 17 september):
ds. Hermie Hummel, predikant.groenetuinkerk@gmail.com en 0615866402

Daarnaast is er een *rondleiding/excursie* in de kerk Vrede en Verzoening aan de Reijerdijk 67 op **donderdagmorgen 21 september** tussen 10.00 uur en 12.00 uur.

Om 10.00 uur is de kerkzaal open voor een gesprek en koffie (vrije gift). Na een korte inleiding worden er door verschillende bouwkundigen rondleidingen verzorgd waarbij de architectuur, de kunstwerken en de (oorlogs)monumenten aan bod komen. U hoeft zich niet van te voren aan te melden.

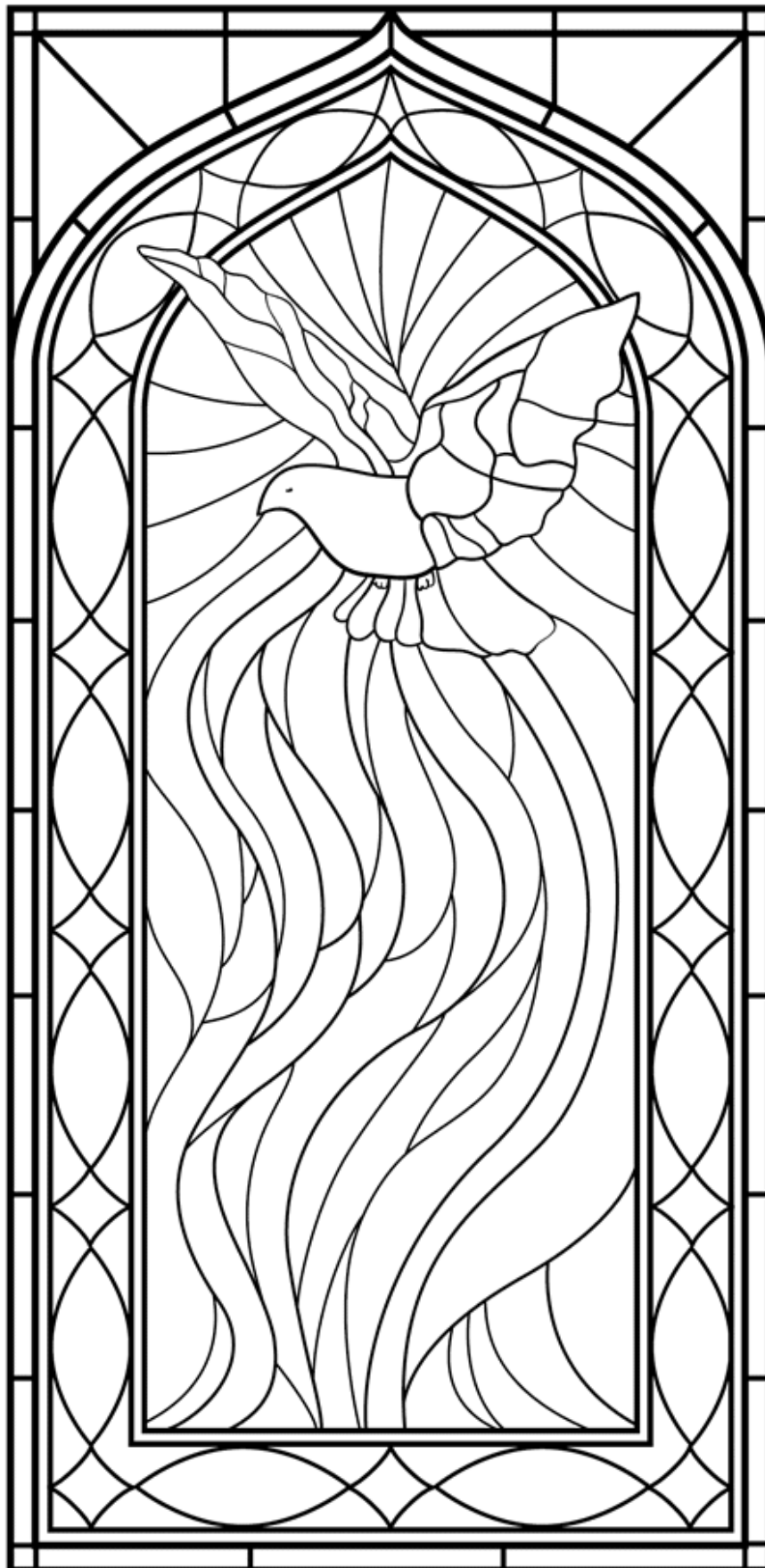
Info: Jac Schoone, info@schoone-vanjole.nl

En houdt u in september ook de websites van beide kerken in de gaten!

Met vriendelijke groet,
vrede en alle goeds,
ds. Hermie Hummel

Kleurplaat Vredesduif

Agenda van 26-08 t/m 22-09-2023

Zondag	27-08	Kerkdienst 09.30 u
Maandag	28-08	Moderamen 19.30 u
Dinsdag	29-08	Zomerterras 13.30 u
	29-08	Diaconie 19.45 u
Zaterdag	02-09	Voedselbank 11.00 u
Zondag	03-09	Kerkdienst 09.30 u Startzondag
Maandag	04-09	Kerkenraad 19.30 u
Zaterdag	09-09	Feest Voorburg 14.00 u
Zondag	10-09	Kerkdienst 09.30 u
Maandag	11-09	Werkgroep Eredienst 19.30 u
Woensdag	13-09	Busreis 8.45 u
Vrijdag	15-09	Samen aan tafel 18.00 u
	15-09	Kopij Kerk aan de Maas
Zondag	17-09	Kerkdienst in de Groene Tuinkerk 10.00 u
	17-09	Redactie Kerk aan de Maas 14.00 u
Maandag	18-09	Gezamenlijke kerkenraad in Bolnes 19.30 u
	18-09	SARI overleg in Ridderkerk 19.30 u
Woensdag	20-09	Kringgesprek Vredesweek in GTK 10.00 u
	20-09	College van kerkrentmeesters 19.30 u
Donderdag	21-09	Rondleiding Vredesweek Kerk Vrede Verzoening 10.00 u

Agenda**Feest in Voorburg**

Wij zijn allen uitgenodigd voor het Loopbaanfeest van Ria Keijzer-Meeuwse op zaterdag 9 september in Voorburg. We hebben natuurlijk een mooi afscheidsfeest met Ria gehouden in onze kerk op 2 juli, maar ze vindt het erg leuk als er op 9 september in Voorburg ook mensen uit Bolnes komen!

Locatie: de Koningskerk, Bruinings Ingenhoeslaan 4, Voorburg.

Programma:

- 13.15 - 14.00 u inloop
- 14.00 u podiumprogramma, afgesloten met gezellig samenzijn tot 17.30 u
- Aanmelden bij: ria.keijzer@casema.nl, tel 06 50228250

Kijkt u nog even in de vorige Kerk aan de Maas, op pagina 15. Daar staat de complete uitnodiging met alle gegevens

Een dagje uit ...

Heeft u zich al opgegeven?

Op woensdag 13 september organiseren de diaconieën van de 'Kerk aan de Maas' in Bolnes en de 'Groene Tuinkerkerk' in IJsselmonde een dagje weg.

Het leek ons leuk om dit met beide kerken te organiseren en elkaar zo eens te ontmoeten buiten de kerkmuren. We gaan ieder met een eigen bus maar hebben wel hetzelfde programma.

Op die dag vertrekken we naar een klompenmakerij in Dussen waar we ook de lunch gebruiken en rijden daarna door voor een vaartochtje in de Biesbosch.

We vertrekken om 9 uur vanaf de kerk, dus graag om **kwart voor 9** verzamelen aan de Pretoriusstraat 56. Om ongeveer 18 uur hopen we weer bij onze kerk te arriveren.

De kosten van deze dag zijn € 55,00 per persoon.

Als u mee wilt gaan, wilt u dit bedrag dan overmaken naar de rekening van de diaconie: NL14 RABO 0373 7451 68 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Bolnes.

Vermeldt u er wel bij: Dagje uit.

Wilt u zich opgeven vóór 3 september bij Arja van Wingerden of Marjan Geelhoed, dan weten wij hoe groot de bus moet zijn.

Het bedrag moet ook vóór 3 september binnen zijn.

Voor vragen: Arja van Wingerden (06-34842984) of Marjan Geelhoed (0180-413552)

Verjaardagen

Augustus

- 26 Rudolf Kranenburg
- 26 Finn Cogels
- 27 Ton Knauff
- 29 Paulina de Ruiter
- 30 Joost Trouw
- 31 Paula den Breejen-v.d. Akerboom
- 31 Ronald Pauw

September

- 4 Rosalie Sarah Pauw
- 4 Robin Trouw
- 6 Corrie Dorst - v.d. Merwe
- 8 Gert van Nes
- 9 Cees Hoogendijk
- 12 Jannie Groeneveld - Hooimeier
- 16 Dennis Hoogendijk
- 17 Judith Leentvaar-Voordendag
- 20 Tiny Schot-Bakker
- 22 Christiaan Zuurveld
- 22 Sander van der Graaf

Mutaties

Overleden

Dhr. J.P. Pietersma op 23 juli 2023.

Wijzigen in ledenlijst

Emailadres van Yvonne van Krimpen moet **y.krimpen@hotmail.nl** zijn.

Haar telefoonnummer is niet 010 48311666 maar 010 4831166 (een 6 er af halen).

Verhuisd

Marijke, Sander, David en Nora Geelhoed naar Saba

Postadres: Familie Geelhoed – ICSS1157
11401 NW 107th Street,
Suite 800
MIAMI, FL 33178

Geboren

Maia Alexandra, dochter van Marline van der Schilt & Benjamin Bucur, geboren op 5 juli 2023.

S.M. Hugo van Gijnweg 61, 3017 JE Dordrecht.

Als een vriend

Als je eenzaam bent of in het duister, denk dan aan Mij en roep mijn Naam.
Als geen mens je kent en niemand luistert, zelfs als je fluistert zal Ik je stem verstaan.

Als een vriend wil Ik je dragen, alle dagen, Ik zal er zijn.
Als een ster in donkere nachten zal Ik wachten, Ik zal er zijn.
Wees niet bang voor de stilte om je heen, wees niet bang, Ik laat je nooit alleen.

Drukt de hele wereld op je schouders, en zorgen spoken door je hoofd.
Er is Iemand Die je kunt vertrouwen, Die van je houdt en Die echt in jou gelooft.

Als een vriend wil Ik je dragen, alle dagen, Ik zal er zijn.
Als een ster in donkere nachten zal Ik wachten, Ik zal er zijn.
Wees niet bang voor de stilte om je heen, wees niet bang, Ik laat je nooit alleen.

Tekst: Elly Zuiderveld-Nieman

Gemeenteberichten

Meeleven

Klara Keemink is vervelend gevallen in de bus. Daardoor is haar scheenbeen beschadigd. In juni is Klara aan haar andere been geopereerd. Gelukkig zijn er bij die operatie geen nare dingen gevonden. Intussen hebben de wonden tijd gekregen om te herstellen en kan Klara weer fijn naar buiten.

Tiny Schot-Bakker is tijdens een dagje uit gevallen. Eerst leek het erop dat alleen haar gezicht beschadigd was. Toch ontwikkelde ze klachten en daarmee is ze in het ziekenhuis geweest. Daar bleek o.a. dat ze een gebroken rib heeft. Dat is pijnlijk bij alles wat ze doet en herstel vraagt tijd.

Jopie Moed-Streefkerk is deze week geopereerd. We wensen haar veel sterkte met het herstel.

Piet Hoogakker heeft weer in het ziekenhuis gelegen, maar is inmiddels weer thuis. Wilt u hem een kaartje sturen: De Blije Borgh, kamer 408, Gerard Alewijnstraat 18, 3344 GD Hendrik-Ido-Ambacht.

We wensen ook **Dien van Rikxoort-van Wijngaarden** sterkte met het herstel.

Wie ook een kaartje op prijs zal stellen, is **Marry Vlot-Versluis**: Laurens Dijkveld 277, Huniadijk 251, 3079 EG Rotterdam.

Er zijn nog meer mensen in verpleegtehuizen opgenomen. Wilt u hen ook eens wat sturen, de adressen staan in de ledenlijst. Zij zullen het op prijs stellen!

Jubilea

Er zijn deze maand drie huwelijksjubilea te vieren.

Jan en Truus Luijendijk-van Nes vieren op 7 september hun 50-jarig huwelijk.

Anjo en Sjaan Blaak-Moog zijn op 10 september 60 jaar getrouwd.

Ad en Joke Ruinard-Hollebrandse zijn op 14 september 50 jaar getrouwd.

We wensen hen allen een fijne dag en nog vele mooie jaren samen.

Bedankt

Geertje en ik stellen het op prijs dat de gemeente op deze positieve wijze blijk geeft van betrokkenheid en we waarderen de bloemen die we onlangs ontvingen.

Heel hartelijk dank daarvoor!

Met vriendelijke groet,
Oenze en Geertje Wijma

Bedankt

Bij deze wil ik een ieder bedanken voor het medeleven tijdens het ziek zijn en het overlijden van mijn man Jan Haasdijk.

Ik heb dit als zeer fijn en troostvol ervaren. Zo ook de grote opkomst tijdens de condoleances op 10 juli. Jan heeft op 12 juli een mooie en troostvolle bijeenkomst gehad in besloten kring die door Ria Keijzer werd geleid. Ria hartelijk dank hiervoor.

Hartelijke groet,
Hetty Haasdijk

Bedankt

Lia Pietersma en haar kinderen bedanken alle gemeenteleden voor het meeleven bij de ziekte en het overlijden van Jitse. Ze waren blij met alle kaartjes en aandacht, en vooral met de bijdrage van Carla Trouw aan de uitvaartdienst.

Wij gedenken Jitse Pietersma

Sinds 2015 was Jitse een trouwe bezoeker van onze kerkdiensten, hij woonde toen nog in Bolnes en kende al verschillende gemeenteleden. Die heeft hij bij de klaverjasclub ontmoet.

Jitse heeft in zijn werkzame leven gevaren. Na zijn huwelijk met Lia, die inmiddels ook lid is van onze gemeente, zijn er 3 kinderen geboren die later allemaal naar het internaat zijn gegaan. Jitse en Lia hadden in die tijd al een auto. Daarmee reden ze dan elk weekend heen en weer vanaf het schip naar het internaat in Rotterdam om de kinderen op te halen. Verbazingwekkend is natuurlijk het feit dat Jitse op zijn 80^e nog gevraagd is een vaartocht voor zijn rekening te nemen.

Jitse was een zoeker als het gaat om geloven, geen man van grote woorden. Jitse leefde zijn geloof, hielp waar hij kon. Toen ze nog voeren en in het buitenland aan de wal lagen, haalde hij op zondagen andere schippers op om vervolgens met elkaar naar de kerk te gaan.

Boodschappen doen voor de buurvrouw, geen probleem. Zwerfafval kun je best opruimen als je met de rollator een rondje gaat maken. Op vrijdag bij zijn vaste viskraam een gebakken vis halen? De scootmobiel brengt hem er en dan neem je gelijk een bos bloemen voor Lia mee.

Enkele jaren geleden zijn Jitse en Lia verhuisd naar een appartement. De gezondheid van Jitse ging achteruit. Dat hebben we in de kerk ook wel gezien, zeker het laatste jaar. Jitse heeft vorig jaar op zijn verjaardag een hartstilstand gehad. Daarvan is hij wonderwel hersteld. De laatste maanden ging het echter steeds minder goed met Jitse. Zijn gehoor werd slechter, net als zijn zicht. De grootletterliturgie die Marianne Molendijk voor hem maakte, kon hij ook niet meer lezen.

Na een val met zijn scootmobiel is Jitse in het ziekenhuis opgenomen waar hij op 23 juli is overleden. Op 28 juli hebben we Jitse in besloten kring begraven.

In de dienst van zondag 30 juli hebben we Jitse herdacht en alle verzen van Lied 753 gezongen:

*1. Er is een land van louter licht
waar heiligen heersers zijn.
Nooit gaat de gouden dag daar dicht
in duisternis of pijn.*

We wensen Lia, de kinderen en kleinkinderen veel sterkte nu ze zonder Jitse verder moeten.

Carla Trouw

Berichten van de diaconie

De collectedoelen in de komende weken:

Zondag 27 augustus (Maaltijd van de Heer): **Werelddiaconaat Israël** en de **Diaconie**

Jongeren in Israël hebben vaak weinig kennis van de politieke en historische realiteit van hun land. Met een speciaal onderwijsprogramma leert mensenrechtenorganisatie Rabbis for Human Rights jonge Israëli's - voor hun verplichte dienstdienst begint - meer over mensenrechten en welke plek deze in het jodendom hebben.

kerk in actie

Ook zijn er ontmoetingen met leeftijdsgenoten, zoals Palestijnse jongeren uit de Westbank of asielzoekers uit Afrika. Hierdoor leren jonge studenten op een nieuwe manier naar hun landgenoten kijken.

De 3^e collecte is deze zondag voor **Mercy Ships**, dit is het vaste 3^e collectedoel bij de Avondmaalszondagen.

Zondag 10 september: PKN Kinderen en jongeren

Zijn jongeren de toekomst van de kerk? Nee, ze zijn waardevol om wie ze nu zijn. Daarom is het belangrijk om ervoor te zorgen dat ze zich thuis voelen in de kerk en serieus worden genomen. Onderzoek maakt duidelijk dat kerken die hier zorgvuldig mee omgaan aantrekkingskracht hebben op kinderen en jongeren.

Daarom heeft de jeugdwerkorganisatie van de Protestantse Kerk seizoenspakketten gemaakt: een totaal jeugdseizoen aan materiaal voor jeugdgroepen, clubs en gezinnen, uitgedacht in samenwerking met lokale gemeenten.

Zondag 17 september: KIA Myanmar

Wij zijn op 17 september natuurlijk in IJsselmonde en daar is de collecte bestemd voor de kerk. Maar wilt u toch iets geven voor Myanmar, dan kan dat via de Appostel App of via de bankrekening van de Diaconie.

In het Zuidoost-Aziatische land Myanmar helpt Kerk in Actie kwetsbare groepen om op eigen benen te staan. In 10 dorpen verwerken jonge moeders, jongeren tussen de 18 en 35 jaar en slachtoffers van de gewapende conflicten landbouwgewassen tot consumentenproducten.

Ze verbouwen pinda's om tot olie te verwerken, of gember om te drogen en te verkopen. Hierdoor groeit hun inkomen en kunnen zij een menswaardig bestaan opbouwen. Kerk in Actie ondersteunt hen met trainingen en kleinschalige leningen.

Zondag 24 september: KIA Syrië

Door de jarenlange burgeroorlog in Syrië zijn veel religieuze gebouwen verwoest. Voor mensen in Syrië is het voortbestaan van de kerk van cruciaal belang voor de stabiliteit in het land. De kerk is hier letterlijk en figuurlijk het middelpunt van de samenleving.

Als zij weer is opgebouwd, kan ze haar onmisbare taak weer oppakken. Met een speciaal herstellfonds helpt Kerk in Actie kerken in Syrië op te bouwen.

Herstel van de kerk betekent hoop voor de toekomst!

3e Collecte voor 'Vakanties met aandacht' in Nederland

Van 3 september t/m 8 oktober, 6 weken lang, is de 3^e collecte bestemd voor 'Vakanties met aandacht', ook wel bekend als 'Het Vakantiebureau'. Deze diaconale vakanties zijn voor velen een begrip.

Jaarlijks organiseert het bureau zo'n 92 vakantiearrangementen voor 2700 mensen die niet meer zo gemakkelijk alleen op vakantie gaan. In de praktijk zijn dit grotendeels ouderen en mensen die zorg of begeleiding nodig hebben.

Tijdens deze vakanties staan ieder jaar ruim 1750 ervaren en enthousiaste vrijwilligers dag en nacht klaar om de vakantiegasten een heerlijk vakantiegevoel te bezorgen. Zij helpen bij de activiteiten, (persoonlijke) verzorging en bieden een luisterend oor. Een week vol warmte, aandacht en gezelligheid.

Daarnaast biedt Het Vakantiebureau jaarlijks samen met RCN Vakantieparken 100 gratis vakantie-weeken voor gezinnen op bijstandsniveau. En een ouderenmidweek voor eenzame ouderen die al lange tijd niet op vakantie zijn geweest.

Helpt u mee om dit mooie werk te steunen? Hartelijk dank!

Voor meer informatie:

www.kerkinactie.nl/vakantiesmetaandacht

Hetvakantiebureau.nl
Vakanties met aandacht

Voedselbank

Op zaterdag 2 september kunt u weer producten inleveren voor de Voedselbank.

Gevraagd worden: Schoonmaakmiddelen/-doekjes, schuursponsjes, vuilniszakken, toilet- en keukenrollen, vis en/of vlees in blik, groente in pot of blik en verder alles wat houdbaar is.

U kunt alles inleveren tussen 11 uur en 12 uur bij de ingang van ons kerkgebouw.

Namens de diaconie en vooral namens de mensen die het zo hard nodig hebben: hartelijk dank.

Namens de diaconie,

Marjan Geelhoed & Arja van Wingerden

 VOEDSELBANKEN.NL
Ridderkerk

Bloemen van de kerk

Klara Keemink

De bloemen van de kerk zijn de afgelopen weken, als groet en bemoediging namens ons allen, gegaan naar:

16 juli Marie van Estrik en Nico Besjes

23 juli Rinus Bakker

30 juli Klara Keemink

6 augustus Corrie de Rooter-Kwantes

13 augustus Bas en Marjan Geelhoed-Schop

20 augustus Peter en Anja vd Graaf-Raams

Weet u misschien ook iemand die we er blij mee kunnen maken? Laat het mij weten!

Met vriendelijke groeten,

Wil Wendrich, tel 0180 487050, scriba@pgbolnes.nl

Samen aan tafel op vrijdag 15 september

Op vrijdag 15 september is er weer een gezellige maaltijd in de grote zaal van de kerk. Het menu is nog een verrassing, maar dat het weer smullen wordt, dat staat wel vast. Ook zijn er weer hulpkrachten nodig om dit diner klaar te maken. Het is gezellig werk en tussendoor hebben we echt ook tijd voor een kopje koffie of thee.

We gaan aan tafel om 18 uur, inloop vanaf 17.30 uur. De helpers zijn welkom vanaf 15.00 uur. Komt u ook? En brengt u iemand mee? Iedereen is welkom, graag aanmelden **uiterlijk maandag 11 september**. De kosten: € 7,50. Contant betalen kan, maar liever met PIN.

Heeft u dieetwensen, of heeft u vervoer nodig? Geef het door, het wordt geregeld.

Trouwens, voor de komende maanden zijn er ook al wat maaltijden gepland: 20/10, 17/11, 15/12. Zet het vast in uw agenda....

Voor nu tot ziens op 15 september!

Annemarie Tamerius, aetamerius@kpnmail.nl, tel 0180 416135 / 0644668365

Wil Wendrich, scriba@pgbolnes.nl tel 0180 487050 / 06 820 66 497

DE GROENE

POLLEPEL

CATERING | KOOKSCHOOL

Genieten van gezond eten

Marianne van Wijhe
Nicolaas Beetslaan 66
2985 VH Ridderkerk
06 - 3616 8156

marianne@degroenepollepel.nl
www.degroenepollepel.nl

Advertentie

Begeleiding bij een uniek afscheid

www.elsdezanger.nl
06 - 57 44 78 42

Schaapsherders in stedelijke gebieden

Wie kent nog het liedje 'op de grote stille heide'? Daarin dwaalde een herder eenzaam rond, met zijn witgewolde kudde, tevreden met een karig loon. Ook vandaag de dag zijn er nog herders met schaapskuddes. Vaak heeft de heide echter plaats gemaakt voor een weide of grasgebied binnen steden. Een van hen is Martin Oosthoek.

In 2007 had hij zijn eerste kudde in Zoetermeer. Nu lopen er 1200 schapen rond onder de hoede van meerdere herders. De schapen begrazen gebieden in onze regio, zoals de taluds langs rijkswegen en langs dijken. Dus een heel ander gebied dan de traditionele herder. Hoe doet hij dat? Wat zijn de verschillen? Waarom worden schapen ingezet in een verstedelijkt gebied?

Deze en al die andere vragen die komen bovendien kunnen worden gesteld op woensdag 27 september, tijdens de maandelijkse bijeenkomst van PCOB Ridderkerk.

Martin Oosthoek komt dan uitgebreid vertellen over zijn werk. Komt u ook? U kunt hem ontmoeten in de zaal van de Christus is Koning Kerk, Juliana van Stolbergstraat 44 in Slikkerveer. Aanvang 14.00 uur. Zaal open 13.30 uur. Men hoeft niet perse lid te zijn van de PCOB. Iedere belangstellende is welkom. De toegang is gratis. Wel wordt een bijdrage voor koffie en thee gevraagd.

Met vriendelijke groet,
Lida Saaij,
secretaris PCOB

Zondagavondzang in de Bethelkerk

Het Bethelkerkkoor Zwijndrecht nodigt u uit voor de zondagavondzang op zondag 24 september as. om 19.30 uur in de Bethelkerk aan de Rotterdamseweg 73 te Zwijndrecht.

Een zondagavondzang waarin we vooral bekende liederen zullen zingen en waarin we vooruit kijken naar Israëlzondag. We openen deze zondagavondzang met het lied *'Jeruzalem, mijn vaderstad'* gevolgd door het lied *'k Ben reizend naar die stad'*. Ook zingen we *'Door de wereld gaat een woord'* en *'Israël, verheug u in uw Maker'*.

Het koor zingt o.a. de liederen: *'Voor ieder land'* en *'In de poorten van Jeruzalem'*. We sluiten de avond af met het lied *'Lichtstad met uw paarden poorten'*.

De toegang is gratis, wel is er aan de uitgang een collecte voor de bestrijding van de kosten. Alle informatie over de zondagavondzang en over ons koor vindt u ook op www.bethelkerkkoor.nl.

Graag tot ziens in de Bethelkerk.
Namens het Bethelkerkkoor Zwijndrecht,
Ries Knook

Workshop omgaan met mensen die een visuele beperking hebben

Ingekomen bericht van het Vrijwilligerssteunpunt Facet Ridderkerk.

Vrijwilligersacademie organiseert i.s.m. Visio (expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen) een workshop voor vrijwilligers over omgaan met mensen die een visuele beperking hebben.

Hoe gaan we om met mensen die een visuele beperking hebben, hoe helpen we ze, in hoe-verre zijn wij als organisatie toegankelijk, wat zijn de mogelijkheden in de huidige gedigitaliseerde samenleving voor deze mensen? Tijdens de workshop krijgen we van deskundigen informatie, tips en handleidingen om beter met deze doelgroep om te gaan.

Wanneer: 13 september 2023

Locatie: WVC West, Boksdornstraat 80 Ridderkerk

Start Workshop: 19:00 -20:30 uur

Heeft u interesse voor deze workshop? Meld u aan via onderstaande link/site van de Vrijwilligers-academie:

<https://vrijwilligersacademie.facetridderkerk.nl> of via de mail vrijwilligersacademie@facetridderkerk.nl

Voor meer informatie kunt u terecht bij Suat Tas,

Tel: 0180-432350

Collectes van 02-07 t/m 13-08-2023

Datum	Bestemming	Bedrag
02-07-2023	Kerk	€ 184,89
02-07-2023	KIA Indonesië	€ 172,12
02-07-2023	Afrika	€ 207,27
09-07-2023	Kerk	€ 38,40
09-07-2023	Diaconie	€ 37,80
09-07-2023	Afrika	€ 65,60
16-07-2023	Bloemen	€ 43,40
16-07-2023	Diaconie	€ 47,85
16-07-2023	Afrika	€ 55,25
23-07-2023	Kerk	€ 48,00
23-07-2023	Algemeen Kerkelijke Arbeid	€ 54,40
23-07-2023	Afrika	€ 85,65
30-07-2023	Kerk	€ 55,40
30-07-2023	Diaconie	€ 56,05
30-07-2023	Afrika	€ 77,30
06-08-2023	JOP	€ 52,80
06-08-2023	Diaconie	€ 57,70
06-08-2023	Afrika	€ 88,55
13-08-2023	Kerk	€ 45,70
13-08-2023	KIA Ghana	€ 57,80
13-08-2023	Afrika	€ 64,15

COLLECTES

JOP

De vakantie is voorbij, we hopen dat jullie een fijne zomer hebben gehad en weer een beetje gewend zijn aan het naar school gaan.

Ook wij gaan weer beginnen met de nevendienst en jullie zijn van harte welkom!

De eerste keer is op 3 september, dat is startzondag. (Na die zondag beginnen weer allerlei activiteiten in en rond de kerk, daarom heet het startzondag.)

Na de kerkdienst gaan we eerst naar de grote zaal om iets te drinken en te genieten van een lekkere traktatie.

Daarna gaan we met alle mensen die er zijn Bingo spelen! Doen jullie ook mee? Voor deze Bingo neemt iedereen die komt een klein cadeautje mee, nemen jullie ook een prijsje mee? Iedereen wil toch wel een prijsje winnen!

Ik denk dat jullie ook goed kunnen helpen tijdens de Bingo, heb je er zin in? Het wordt vast leuk.

Na de Bingo gaan we jullie verjaardagen vieren in de werkkamer.

Daar krijg je nog een uitnodiging voor.

Wij hebben er weer zin in, jullie ook?

O ja, in oktober is er op 1 oktober nevendienst.

Femke en Janny

De leukste bladzijde

Penne met pistachenootjes

Nodig voor 4 personen: 400 gram penne, 250 gram gerookte spekreepjes, 200 gram burrata (in stukken) of mozzarella, 100 gram pistachenoten (gehakt), olijfolie.

Kook de penne beetgaar. Bak de spekjes in 8-10 minuten gaar in een hete koekenpan. Voeg eventueel 1 eetlepel olijfolie toe.

Giet de penne af. Schep de burrata erdoor, de spekblokjes zonder bakvet en de pistachenoten. Sprenkel er wat olijfolie over en bestrooi met versgemalen (zwarte) peper.

Salade erbij maken. Eet smakelijk.

Een mooie kaart maken

Teken een vlinder, een bij, een bloem of iets heel anders op stevig papier.

Vul de tekening op door kleine knoopjes er op te lijmen. Je kunt ook strijkkralen gebruiken, pailletjes, kleine kraaltjes, pompons enz.

Wie kun jij blij maken met zo'n mooie kaart?

Mopjes

Vader: "Bram, je hebt je schoenen aan de verkeerde voeten!" Bram: "Maar, ik heb geen andere voeten!"

Moeder zegt boos tegen haar zoontje: "Ik had vier taartjes in de koelkast gezet. Kun jij me zeggen waarom er nog maar één in staat?"

Zoontje: "Oei, die had ik niet gezien!"

Vader: "Hoe komt het dat je een uur eerder uit school bent?"
Zontje: "Vandaag hoefde ik niet na te blijven."

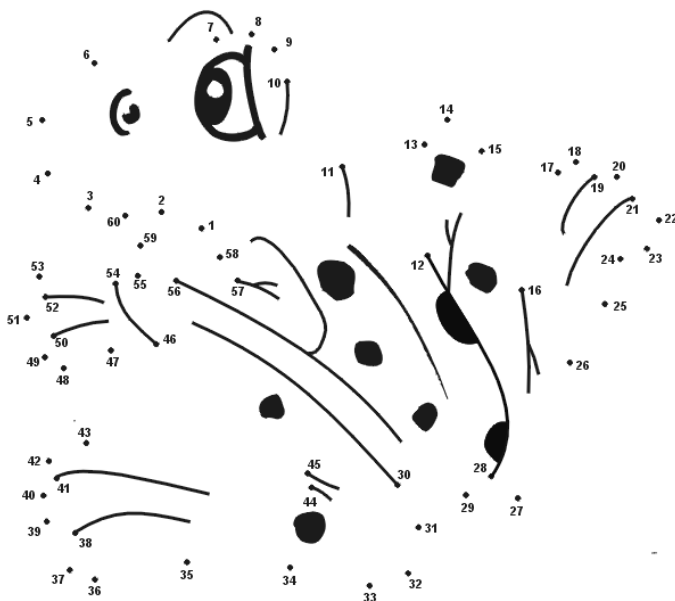
Fred gaat naar de dokter. Hij loopt naar binnen en zegt: "Ik heb een bril nodig."
Waarop de dame achter de balie antwoord: "Inderdaad, want u staat nu in de kaaswinkel..."

Doolhof

Verbind de cijfers

Paul en Janny

Woordzoeker
Verjaardagspuzzel

Wel woord vormen de overgebleven letters?

G	G	E	F	E	K	A	A	R	S	E	N
F	E	E	S	T	F	A	M	I	L	I	E
S	K	Z	V	R	I	E	N	D	J	E	S
C	A	D	E	A	U	T	J	E	S	L	I
H	A	B	A	L	L	O	N	N	E	N	C
M	R	S	P	E	L	L	E	T	J	E	S
I	T	V	E	R	S	I	E	R	I	N	G
N	J	I	S	L	I	N	G	E	R	S	T
K	E	E	F	E	E	S	T	H	O	E	D
E	K	O	E	K	H	A	P	P	E	N	E
N	T	R	A	K	T	E	R	E	N	I	R
D	V	L	A	G	G	E	T	J	E	S	D

- BALLONNEN
- CADEAUTJES
- FAMILIE
- FEEST
- FEESTHOED
- GEZELLIGHEID
- KAARSEN
- KAARTJE
- KOEKHAPPEN
- SCHMINKEN
- SLINGERS
- SPELLETJES
- TRAKTEREN
- VERSIERING
- VLAGGETJES
- VRIENDJES

woordzoekerfabriek.nl

Zoeken maar.....

**Vertel jij ons waar de
de fout zit ?**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33
34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48
49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63
64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78
79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93
94 95 96 97 98 99 100

★ ★ ★ ★ ☆

De joodse wortels van de kerk

Het christendom heeft een bijzondere verwantschap met het jodendom. Welke sporen vinden we daarvan in de kerk?

De christelijke traditie is vanaf het allereerste begin verworteld met de Joodse gemeenschap, het jodendom zit in de haarvaten van de kerk. Gaandeweg heeft de kerk zich echter van die wortels losgezongen en soms zelfs alle banden verbroken of ontkend.

Dr. Piet van Midden
Emeritus predikant en docent
Hebreeuws aan de
Universiteit van Tilburg

Jezus was een Jood

Dat klinkt als het intrappen van een open deur. Maar die deur staat niet zo spreekwoordelijk open als je wellicht zou denken. Laat ik een voorbeeld geven.

In de kerk eindigt het kerstverhaal doorgaans met de herders die teruggaan naar hun schapen, God lovend en dankend om alles wat ze hadden gehoord en gezien (Lucas 2:20). Maar het verhaal gaat verder. Het kerstkind is terechtgekomen in een joods gezin. Op de achtste dag na zijn geboorte krijgt het de naam Jezus, op de dag van zijn besnijdenis. Een Joods feest zou je zeggen. Maar het is in de Rooms-Katholieke Kerk het feest van de Heilige Familie geworden. Het kind is als het ware aan Maria geschonken. Van een Joodse vrouw is zij de moeder Gods geworden.

De jongste kerk was een Joodse kerk

Jezus was een Jood, en niet de stichter van de christelijke kerk. Ik weet niet van wie het volgende citaat is, maar sprekend vind ik het wel: 'Christus heeft het Koninkrijk van God gepredikt, maar moet met de kerk genoegen nemen.' De jongste 'kerk' was een beweging rond Jezus, een Joodse variant op het veelkleurige jodendom van die tijd. De leden werden 'de mensen van de Weg' genoemd, namelijk van de weg van Jezus (Handelingen 9:2). Degenen die zich bij die beweging aansloten, waren Joden die zich in die weg konden vinden. Ze hadden niet het idee bezig te zijn met het stichten van een nieuwe groep. Ze hingen Jezus aan, die zij beschouwden als hun Messias.

Mensenwerk of Gods werk

Wat Jezus zei en deed, paste in de meeste gangbare opvattingen. In tegenstelling tot sommige anderen die in die tijd voor zichzelf begonnen met een groepje of messiaanse neigingen hadden, zoals Teudas en Judas (Handelingen 5:36-37). Zij werden aangepakt en hun volgelingen werden uit elkaar geslagen. Het oordeel van farizeeër Gamaliël, lid van het Sanhedrin, is eenvoudig: 'Houd u afzijdig van deze mensen en laat hen begaan, want als het mensenwerk is wat ze nastreven, zal het op niets uitlopen, maar als het Gods werk is, zult u niets tegen hen kunnen uitrichten.' (Handelingen 5:38-39) Misschien zou je voorzichtig kunnen concluderen dat deze farizeeër gelijk heeft gekregen. De volgers van Jezus zijn tot op de dag van vandaag te vinden in kerken wereldwijd.

Wat heeft de christelijke traditie hiervan gemaakt?

In de kerk wordt vaak gefocust op de confronterende gesprekken tussen Jezus en de farizeeërs of (andere) schriftgeleerden. De *pointe* daarvan gaat velen voorbij, omdat de gesprekken vaak gaan om en over de toepassing van de Thora, het eerste deel van de Hebreeuwse (Joodse) Bijbel (de vijf boeken van Mozes). Hier wreekt zich een verschil in de manier waarop wij bijbellezen ten opzichte van hoe de Joodse traditie dat doet. Het Hebreeuwse woord voor 'gebod' is o.a. *mitswa*, maar dat betekent ook 'goede daad'. Een *mitswa* (of *mitswe*) is wat je graag doet voor God en voor elkaar. Daarover gaan de gesprekken van Jezus met de farizeeërs dan ook vaak.

Jezus was in zekere zin een farizeeër. Als je dat hardop in de kerk zegt, oogst je weinig bijval, maar het is niet anders. De manier waarop die gesprekken in de evangeliën worden weergegeven, verraden een bepaalde stijl van discussiëren. Er gaat een verhaal over een vader die met zijn zoontje langs een joods leerhuis loopt. Het is binnen een lawaai van jewelste. Het kind roept: 'Papa, ze hebben vreselijke ruzie!' Waarop de vader antwoordt: 'Nee, m'n kind, ze hebben de Thora zo lief.' Deze manier van discussiëren zie je ook terug in sommige brieven van Paulus.

Tegenover elkaar

Uiteindelijk is het wel verkeerd gegaan: de Jeruzalemse Joden en die van de Weg van Jezus - die inmiddels christenen worden genoemd - zijn uit elkaar gegaan en tegenover elkaar terechtgekomen. Kijk maar naar het evangelie van Johannes. Daar zie je dat ze niet meer door één deur konden. Er wordt daar over 'de Joden' gesproken, wat al wijst op een groeiende tegenstelling. Er ontstonden allerlei discussies over het vieren van de Joodse feestdagen, en over de vraag of je je moest laten besnijden of niet. Mensen met een niet-Joodse achtergrond begonnen er heel anders over te denken, veel behoefde voor hen niet meer. Ook nam de zondag de plaats in van de sabbat.

Losgezongen van de wortels

Het jodendom zit dus in de haarvaten van de kerk. De christelijke traditie is vanaf het allereerste begin op allerlei manieren verworteld met de Joodse gemeenschap, maar heeft zich van die wortels losgezongen of soms zelfs alle banden verbroken of ontkend.

Het beroemdste voorbeeld daarvan is Marcion, een rijke reder uit Sinope aan de Zwarte Zee, die een kerkgemeenschap stichtte in Rome en een eigen canon opstelde: een evangelie en een paar brieven van Paulus. Daaruit verdween het Oude Testament. Het Nieuwe Testament werd 'ontjoodst'. Er bleef dus niet veel over van de Schrift. Marcion dacht vanuit een tegenstelling: de God van het Oude Testament is een en al een wraakzucht en die van het Nieuwe Testament is een God van liefde. Marcion is nog lang niet uit de kerk verdwenen, al is hij al snel geëxcommuniceerd. Zijn idee - de tegenstelling tussen de God van het Oude Testament tegenover de God van het Nieuwe Testament - is de eeuwen door in de kerk blijven hangen.

Kort samengevat

- Jezus was een Jood.
- De kerk is een uitingsvorm van wat ooit een beweging rond de Joodse Jezus was.
- In de Joodse traditie is (fel) discussiëren over de Thora gebruikelijk. Dat zie je terug in de gesprekken tussen Jezus en de farizeeërs, en in de brieven van Paulus.
- In het Johannes-evangelie zie je de groeiende tegenstelling tussen 'de Joden' en de volgers van Jezus ontstaan.
- Het denken van de geëxcommuniceerde Marcion is nog steeds terug te vinden in de christelijke traditie.

Bron: *website PKN*

Contactpersonen Protestantse Gemeente te Bolnes

Contactpersonen

Pastor / Kerkelijk werker	Vacant	
Voorzitter Kerkenraad	Dhr. H.P. (Henk) den Breejen e-mail: voorzitter@pgbolnes.nl	010-4790357
Scriba	Mw. W. (Wil) Wendrich e-mail: scriba@pgbolnes.nl	0180-487050
Voorzitter C.v.K.	Dhr. J. (Jan) Luijendijk	0180-416731
Penningmeester C.v.K.	Dhr. J. (Joost) Trouw e-mail: jtrouw@hetnet.nl	0180-415062
Voorzitter Diaconie	Mw. M. (Marjon) Koers - Hoogendijk e-mail: marjonhoogendijk@hotmail.com	06-22319542
Penningmeester Diaconie	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: maritleertouwer@hotmail.com	0180-416546 06-27212389
Contactpersoon W.E.D.	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Jeugd	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Kerk en Israël	Dhr. P. (Peter) van der Graaf	0180-413859
Coördinator zalenverhuur	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: beheer@pgbolnes.nl	0180-416546 06-27212389
Kerk aan de Maas	Dhr. B. (Bas) Geelhoed e-mail: basgeelhoed52@gmail.com	0180-413552
Ouderenvervoer en Preekvoorziening	Mw. T. (Truus) Luijendijk e-mail: truusluijendijk@hotmail.com	0180-416731
Contactpersoon Beeld & Geluid	Dhr. R. (Rob) Stegman e-mail: beamerteam.pgbolnes@gmail.com	06-28142718
Coördinatie koster en Kerkelijk Bureau	Mw. W. (Winy) van der Pijl e-mail: winyvanderpijl@outlook.com	0180-410008 06-29030652

Adresgegevens & website

Protestantse Gemeente te Bolnes, Pretoriusstraat 56, 2987 AK Ridderkerk
0180-418508 www.pgbolnes.nl

Bestellen collectebonnen

Dhr. J. (Joost) Trouw, tel. 0180-415062 Mw. A.E. (Annemarie) Tamerius, tel. 0180-416135
ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes

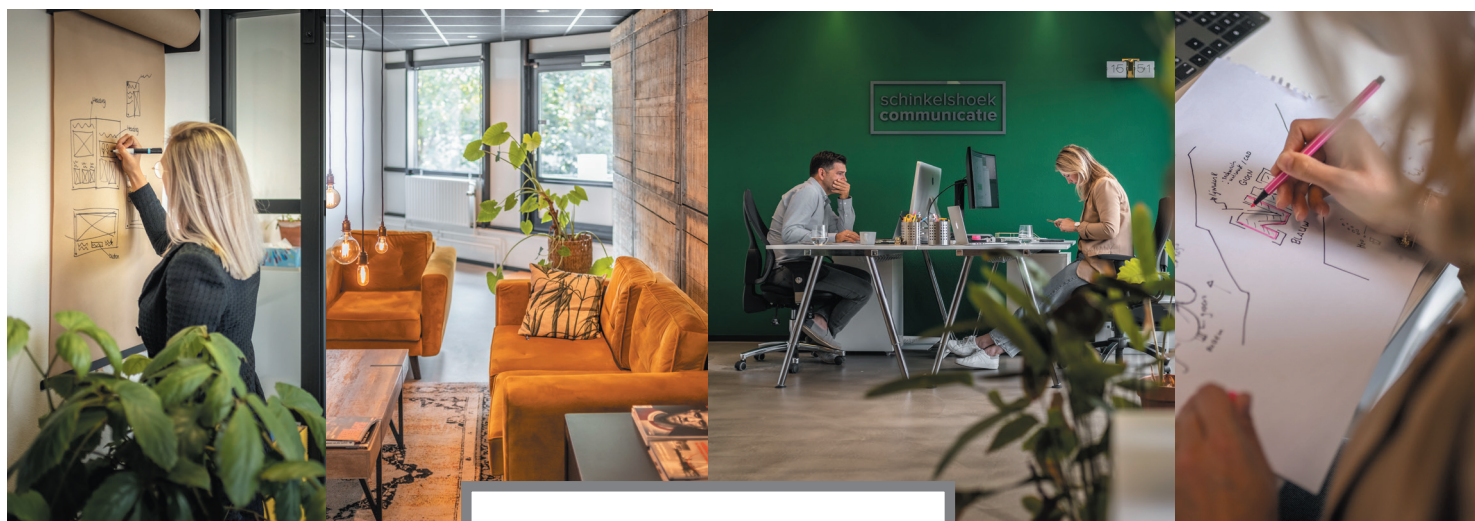
Bankrekeningnummers

Kerk ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes
Diaconie Rabobank NL14 RABO 0373 7451 68 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Bolnes
ANBI PG te Bolnes RSIN 824137528 ANBI Diaconie PG te Bolnes RSIN 824137590

Leertouwer

financiële diensten

- JAARREKENING
- BELASTINGEN
- COMMERCIËEL ADVIES

schinkelshoek
communicatie

marketingconcepten | vormgeving | producties

Kérastase Kapper

Haarmode Meyer

Creativiteit in actuele haarmode

**Dames op afspraak
Heren zonder afspraak**

Amerstraat 32
Winkelcentrum Bolnes-Zuid
0180 - 411830

Fairtrade producten en kerstpakketten

Schoutstraat 17 | www.wereldwinkelridderkerk.nl

Autobedrijf Van Splunder
Ridderkerk